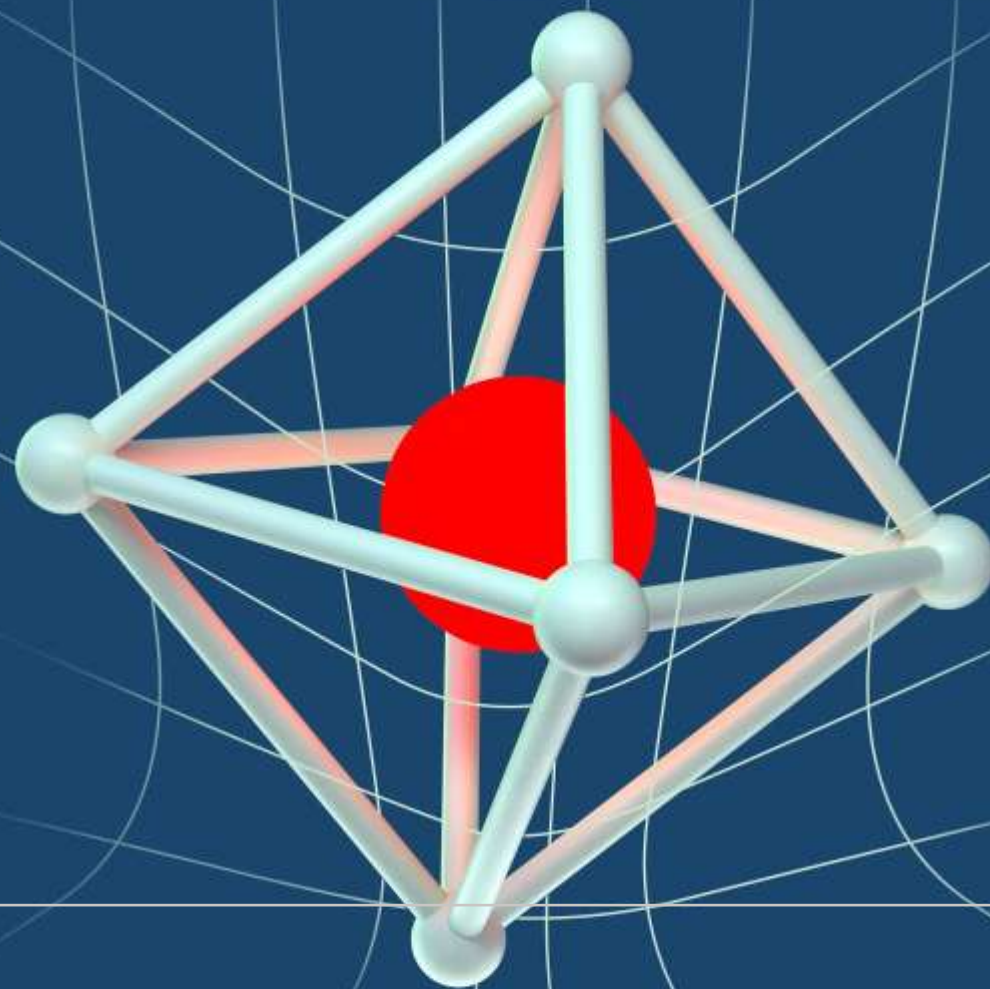

Рекомендації щодо розробки та перегляду ОП 2025

Основні підходи (Положення про організацію освітнього процесу, Положення про концепції освітньої діяльності, освітні програми, робочі програми та силабуси освітніх компонентів, Положення про забезпечення якості освіти)

- ❑ Розробка освітньої програми здійснюється на підставі рішення вченої ради про ухвалення концепції освітньої діяльності за рівнем або за регульованою спеціальністю (її нової редакції). Ініціатором може бути Вчена рада, ректорат, проектна команда, завідувач кафедри або керівник освітнього напрямку
- ❑ Освітня програма може передбачати одну спеціалізацію або не передбачати її
- ❑ Освітня програма розробляється / удосконалюється проектною командою, до складу якої входить гарант, і по 1 здобувачу освіти з кожного рівня за кожною спеціальністю, яка входить до проектної команди за напрямом.
- ❑ Освітня програма удосконалюється щорічно з урахуванням змін у предметній області, тенденцій ринку праці, нормативних документів з вищої освіти, запитів/зауважень/побажань всіх стейкхолдерів (бізнесу, здобувачів освіти, академічної спільноти, суб'єктів управління освітою та її якістю тощо), результатів атестації
- ❑ Укладачі програми надають її в електронному вигляді в каналі [Управління ТУ "МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА" | Учебные планы | Microsoft Teams](#) у папку [ОПП](#). ОП має супроводжуватися навчальним планом (планами в разі можливості отримання освіти зі скороченим терміном) в папці [Навчальні плани](#)
- ❑ Первісно розроблена ОП має пройти послідовну експертизу: проектна команда, кафедра, академічна рада, академічна спільнота, департамент управління якістю освіти та акредитації, перший проректор-проректор з навчальної роботи, ректор. Удосконалювана ОП не проходить повторно експертизу на кафедрі
- ❑ Первісна редакція ОП, або редакція ОП, яка знаходиться в процесі удосконалення, розміщуються на сайті в розділі [Обговорення проєктів освітніх програм : Polytechnic \(metinvest.university\)](#). Для удосконалюваних програм відповідний файл має бути розміщений не пізніше 1 листопада.

Етапи розробки і затвердження ОПП: ПЕРВІСНА РЕДАКЦІЯ

моніторинг доцільності і можливості реалізації цієї освітньої програми **в аспектах** потреби ринку праці та наявності конкретних запитів бізнесу; профілю фахівця на основі аналізу ринку праці, за поданням бізнесу або на підставі професійного стандарту для відповідних назви та класу професій (за наявності такого стандарту); потреб стратегічного розвитку регіонів присутності або України в цілому; аналізу освітніх програм даної предметної області в Україні та за кордоном;

подача проєкту програми на обговорення на рівні структурного підрозділу (засідання кафедри, об'єднане засідання декількох кафедр; за результатами такої експертизи проєкт програми відхиляється, або відправляється на доопрацювання, або передається для громадського обговорення

оприлюднення проєкту освітньої програми на офіційному вебсайті Університету з метою громадського обговорення;

Зовнішня експертиза освітньої програми стейкхолдерами (щонайменше 1 рецензія від науково-педагогічних працівників з інших закладів вищої освіти України раз на два роки, 1 рецензія від представників Активів Групи МЕТІНВЕСТ, інші рецензії – опціонально, в т.ч. від здобувачів вищої освіти інших програм, слухачів курсів підвищення кваліфікації, Асоціації випускників, представників інших роботодавців, галузевих експертів, органів влади та самоврядування,)

Етапи розробки і затвердження ОПП: ПЕРВІСНА РЕДАКЦІЯ

Опрацювання всіх пропозицій та зауважень, змін у законодавстві, результатів акредитацій тощо, ухвалення рішення про доцільність врахування цих пропорцій та зауважень і внесення необхідних змін до проєкту програми/навчального плану або відкликання програми для переробки чи припинення; ця редакція проєкту освітньої програми передається на експертизу департаменту, що відповідає за забезпечення якості освіти

Експертиза проєкту програми та навчального плану (Департамент управління якістю та акредитації, перший проректор-проректор з навчальної роботи, проректор з науково-дослідної роботи). За результатами такого обговорення проєкт відправляється або на доопрацювання, або на розгляд Вчено ради

Доопрацювання проєкту програми здійснюється проєктною командою без повторення процедур, визначених вище / Затвердження Вченою радою. Далі – оновлена редакція викладається на сторінку обговорення

Етапи розробки і затвердження ОПП: УДОСКОНАЛЕНА РЕДАКЦІЯ

затверджена ОП, реалізація якої почалася у поточному навчальному році має бути оприлюднена в термін 1 МІСЯЦЬ як проєктний документ для редакції наступного року в розділі «Обговорення освітніх програм» офіційного вебсайту Університету

збір результатів моніторингу з різних джерел і обговорення таких результатів з обґрунтуванням доцільності і способів урахування таких результатів у тексті освітньої програми, навчальному плані, практиках організації освітнього процесу за програмою і розробкою пропозицій щодо окремих елементів освітнього середовища, бізнес-процесів тощо

Врахування потреби ринку праці та наявності конкретних запитів бізнесу; профілю фахівця на основі аналізу ринку праці, за поданням бізнесу або на підставі професійного стандарту для відповідних назви та класу професій (за наявності такого стандарту); потреб стратегічного розвитку регіонів присутності або України в цілому; аналізу освітніх програм даної предметної області в Україні та за кордоном;

Винесення нової редакції ОП на експертизу департаменту управління якістю освіти та акредитації та проректорів за напрямками, і в кінцевому рахунку – Вченої ради Університету

На сторінці обговорення ОП

1

Проект для обговорення на поточний навчальний рік (тобто затверджена редакція на поточний навчальний рік)

3

Всі рецензії / відгуки, починаючи з моменту започаткування ОП

4

Реакції на всі коментарі

5

Порівняльна таблиця останньої та передостанньої редакцій ОП

На сторінці ОП

- 1 Фото та пошта гаранта
- 2 Чинний документ ОП
- 3 Навчальні плани для всіх років набору і термінів навчання
- 4 Актуальна презентація ОПП
- 5 Робочі програми обов'язкових навчальних дисциплін, програми практик, МР КР, МР КвР
- 6 Каталог вибірових дисциплін, силабуси рекомендованих ОК

Вимоги до супроводу ОП – частина 1

- Якщо за спеціальністю є бакалаври/магістри/аспіранти, які набрані до 2025 року, то формуємо для кожного рівня освіти два комплекти програм: на код і назву спеціальності / галузі знань за «старим» переліком і за «новим».
- Результати аналізу сучасних здобутків науки в предметній області – виділення тенденцій або змістових акцентів, які визначають майбутнє професійної сфери – це стратегічні орієнтири підготовки; зверніть увагу на те, як саме проявляються тенденції міждисциплінарності;
- Результати аналізу власних наукових здобутків викладачів, що забезпечують викладання професійного ядра з чітким визначенням того, куди і яким чином впроваджено Ваші наукові результати. УВАГА: не обов'язково, що конкретні результати стосуються окремої дисципліни, чи всіх дисциплін, які веде викладач, однак це змушує замислитися про науковість викладання; варіантом впровадження може бути керівництво практикою, дипломною роботою, НДРС (участь в конкурсах, публікації); варіантом впровадження можуть бути навчальні або методичні матеріали (конкретні, з конкретних тем, розділів, у вигляді конкретних методичних розробок тощо) – це орієнтири щодо планування наукової підтримки освітньої діяльності, як викладацької, так і студентської плюс усвідомлення того, як наука пов'язана з прикладними рекомендаціями для формування професійних компетентностей; крім того, це – інформація, яка дасть змогу конкретно відповідати на питання будь-яких стейкхолдерів або експертів з акредитації про те, яку користь несе освітньо-наукова діяльність;

Вимоги до супроводу ОП – частина 2

- Результати аналізу мікрокредитних програм або заходів (виставок, конференцій), які пропонуються на ринку – які саме мікрокомпетентності зараз пропонуються провайдерами підвищення кваліфікації у Вашій сфері; зробіть огляд пропозицій міжнародних професійних асоціацій – які навчально-ознайомчі заходи вони пропонують своїм членам; це дасть змогу визначитися з тим, які освітні продукти є затребуваними на ринку, і створити власні мікрокредитні програми та/або впровадити ці елементи в зміст наявних ОК / запропонувати нові вибіркові ОК, а також визначитися з напрямками власного професійного розвитку і сформулювати переваги Вашої ОП, якщо вона спрямована на формування затребуваних мікрокомпетентностей;
- Результати аналізу професійних стандартів у вашій професійній сфері – від найнижчого рівня, до найвищого – це, по-перше, дасть змогу привести зміст освіти до практичних вимог; по-друге, дасть змогу надалі визначитися з методичним забезпеченням дуальної освіти і засобами діагностики сформованості компетентностей; по-третє, наблизить Університет до можливості видавати сертифікати про повну або часткову професійну кваліфікацію;
- Результати аналізу аналогічних програм вітчизняних ЗВО – акцент на фокусі, змісті пропонованих індивідуальних траєкторій; окремо на сайтах закладів, в яких існують аналогічні ОП, передивитися ВСО ОП і результати акредитаційних експертиз; ОБОВ'ЯЗКОВО виділити ті практики, які відзначені оцінкою А, – це дасть змогу покращити внутрішні процеси Університету і зміст ОП і окремих ОК, сформулювати переваги ОП на ринку

Вимоги до супроводу ОП – частина3

- Результати аналізу аналогічних програм іноземних ЗВО – акцент на змісті підготовки, варіантах мобільності, особливостях міждисциплінарного підходу (відмінності від нас), ОСОБЛИВО в питаннях фундаментальної підготовки; окремо слід звернути увагу на відкриті ресурси цих університетів, напрямки наукових досліджень тощо – це дасть змогу покращити ОП, зміст окремих ОК, сформувати базу потенційних контактів у міжнародних проєктах, запрошенні закордонних викладачів тощо, сформулювати переваги або сильні сторони ОП на вітчизняному ринку;
- Результати узагальнення відповідей студентів конкретно щодо викладання на ОП, наукової підтримки тощо, які доступні в розрізі моніторингу рівня задоволеності, а також результати спілкування зі студентами. **ОБОВ'ЯЗКОВО** поговоріть з тими студентами, які увійшли до проєктних команд – це все прямі інструменти вивчення зворотного зв'язку;
- Узагальнення результатів акредитаційних експертиз; виписуємо ВСІ зауваження, які містяться в описі критеріїв оцінювання, а не лише перелік недоліків та рекомендацій – це спосіб покращення самої ОП, її різноманітного забезпечення та процедур в Університеті та одночасно інструмент підготовки до постакредитаційного моніторингу;

Титул ОП

«Старі»	«Нові»
Назва (залишається тією ж самою) Увага: якщо програма перейменовувалася - слідкуйте	
Галузь знань та спеціальність за старим переліком	Галузь знань та спеціальність за новим переліком
Освітня кваліфікація відповідно до стандарту та спеціалізації (опціонально), тобто як в редакції 2024 року	Якщо назва спеціальності НЕ відрізняється від старого переліку, то пишемо як в редакції 2024 року. Якщо назва спеціальності відрізняється від старого переліку, то пишемо бакалавр з назва спеціальності в родовому відмінку за спеціалізацією «...»

Преамбула:

- Інформація про нормативно-правові джерела та інші документи, на підставі або з урахуванням яких розроблено (удосконалено) освітню програму, в т.ч. стандарт вищої освіти, професійні стандарти. УВАГА: якщо для професії існує професійний стандарт, він має бути врахований по всій ОП (професійна кваліфікація, особливості, працевлаштування, додаткові СК, РН).
- Формулювання «Пропозиції щодо удосконалення змісту освітньої програми можна спрямовувати на офіційну юридичну адресу ТОВ «ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА» або скористуватися засобами, доступними на офіційному вебсайті Університету за посиланням: XXXXX»

Назва освітньої програми

- наводиться назва освітньої програми українською мовою;
- в разі реалізації єдиної програми в рамках спеціальності можна використовувати більш загальні формулювання, однак з урахуванням широти предметної області доцільно обирати назву програми, що відповідає фокусу спеціалізації;
- в разі якщо на відповідному рівні планується реалізовувати декілька програм – жодна з них не може називатися тотожно назві спеціальності, і відповідно – повинна мати чітко визначений профіль і назву, що характеризує цей профіль;
- на третьому (освітньо-науковому) рівні програми можуть мати узагальнені або конкретизовані назви залежно від профілю програми;
- якщо на передбачаються міждисциплінарні програми, то їх назви мають відображати специфіку предметної області програми (об'єднання, конструювання предметної області)
- назви освітніх програм у межах спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, встановлюються стандартами вищої освіти (однак до ухвалення нових стандартів залишаємо старі назви)
- у назві освітньої програми не можуть використовуватися повністю або частково назви інших спеціальностей та галузей знань, освітніх програм у межах спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання, а також професійних кваліфікацій, для яких законодавством передбачено здобуття вищої освіти з іншої спеціальності та/або освіти іншого рівня.

Ступінь, предметна область, рівень, тип диплому, форми здобуття освіти та розрахункові терміни виконання ОП

- Ступінь вищої освіти, освітня кваліфікація – наводиться назва ступеня вищої освіти і формулювання освітньої кваліфікації відповідно до стандарту вищої освіти з урахуванням спеціалізації або міждисциплінарності: «бакалавр, бакалавр з ...» або «магістр, магістр з ... за спеціалізацією «...»»; для «нових» програм: в разі, якщо спеціальність за новим переліком відрізняється від старого, то вказуємо бакалавр/магістр/доктор філософії «з назва нової спеціальності в родовому відмінку», спеціалізація «...» (спеціалізацію вказуємо опціонально, орієнтуємося на редакцію 2024 року);
- Предметна область – наводиться код та назва галузі знань, код та назва спеціальності, назва спеціалізації, в разі міждисциплінарних ОП – назви відповідних галузей, спеціальності та назва спеціалізації; для «нових» програм: вказуємо код і назву галузі знань, код і назву спеціальності за новим переліком [Про затвердження переліку галузе... | від 29.04.2015 № 266](#); Рівень / цикл – наводиться ідентифікатор рівня / циклу відповідно до Національної рамки кваліфікації України, Qualifications Framework for the European Higher Education Area та European Qualifications Framework
- Тип диплому – наводиться тип диплому (одиначний, подвійний – для узгоджених програм)
- Форми здобуття освіти та строки виконання програми:
- форми здобуття освіти відповідно до Положення про організацію освітньої діяльності, які передбачені за ОП
- обсяг освітньо-професійних програм: на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти та розрахунковий термін навчання становить 240 кредитів ЄКТС з повним терміном навчання / 3 роки 10 місяців; обсяг освітньо-професійних програм на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти зі скороченим терміном навчання визначається відповідно до чинного стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю і може становити 180 кредитів ЄКТС / 2 роки 10 місяців або 120 кредитів ЄКТС / 1 рік 10 місяців; обсяг освітньо-професійних програм на другому (магістерському) рівні вищої освіти становить 90 кредитів ЄКТС / 1 рік 4 місяці; обсяг освітньо-наукових (в т.ч. міждисциплінарних) програм на другому (магістерському) рівні вищої освіти становить 120 кредитів ЄКТС / 1 рік 10 місяців; обсяг освітньої складової освітньо-наукових програм на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти становить 48 кредитів ЄКТС / 4 роки; обсяг ОП ФМБ – 2 р. 10 місяців, зі скороченим терміном навчання – 1 р. 10 міс.

Особливості освітньої програми – опис особливостей організації освітнього процесу, академічної мобільності, спеціальних можливостей і перспектив для здобувача освіти за програмою. Обираємо зі списку внизу

- інтерактивне навчання з практичною та академічною складовою, зокрема навчання за матеріалами та із залученням фахівців-практиків від Групи METINVEST та участь у виконанні досліджень для активів Групи METINVEST;
- комбінування онлайн-навчання через Центр командної роботи Microsoft Teams та офлайн-навчання на лабораторно-тренінгових сесіях на активах Групи METINVEST; проведення лабораторних досліджень та виконання дослідницьких завдань кваліфікаційної роботи на лабораторно-виробничих потужностях активів Групи METINVEST;
- використання англomовних джерел літератури та статистичних даних;
- вивчення англійської мови протягом всього періоду навчання, що сприяє успішному складанню ЄВІ з іноземної мови при вступі на магістратуру ;
- можливість брати участь у виконанні професійних завдань роботи з реальними бізнес-даними в рамках навчальних дисциплін, курсових робіт, практики та безпосередньо під час виконання кваліфікаційної роботи з отриманням постійного зворотного зв'язку від академічного керівника та наставника від бізнесу;
- для здобувачів освіти-громадян України чоловічої статі, які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти, обов'язковими освітніми компонентами є «Базова загальновійськова підготовка: теоретична частина» та «Базова загальновійськова підготовка: практична частина»; ці компоненти не є обов'язковими для здобувачів освіти чоловічої статі, які визнані за станом здоров'я непридатними до військової служби; до набуття громадянства України пройшли військову службу в інших державах; проходили військову службу; мають сертифікат про проходження базової підготовки та здобуття військово-облікової спеціальності, а також для здобувачів освіти жіночої статі, які не виявили добровільного бажання пройти базову загальновійську підготовку ; особи, звільнені від проходження базової загальновійської підготовки, вивчають освітній компонент «Сучасна воєнно-політична історія України та світу»; в "старих" програмах зазначаємо, що ця особливість стосується лише 2024 року набору з повним терміном навчання в нових – для 2 курсу з повним терміном та 2025 року набору на навчання зі скороченим терміном

Особливості освітньої програми – опис особливостей організації освітнього процесу, академічної мобільності, спеціальних можливостей і перспектив для здобувача освіти за програмою. Обираємо зі списку внизу

- Здобувачам освіти доступний курс «Фізичне виховання та особисте здоров'я» як обов'язковий позакредитний (бакалаврат) або як факультативний позакредитний (магістратура);
- програма передбачає можливість здобуття освіти за дуальною формою;
- формування індивідуальної траєкторії здійснюється із запропонованого переліку освітніх компонентів, однак не виключає можливість вибору здобувачем освіти дисциплін з широкого переліку;
- формування індивідуальної траєкторії здійснюється за двома варіантами: 1) «...»; 2) «...»; можливість такого вибору буде надана після проходження практики з ...
- доступ до ресурсів масових онлайн-курсів українських та зарубіжних університетів;
- здобувачам освіти доступна стипендіальна програма;
- здобувачам освіти як членам спільноти групи METINVEST доступна професійна психологічна підтримка;
- персональний супровід ветеранів;
- програма передбачає можливість на основі конкурсного відбору пройти міжнародне стажування на ...;
- програма враховує вимоги професійного стандарту (назва, реквізити) ...;
- програма враховує вимоги і дає можливість присвоєння повних або часткових професійних кваліфікацій «...», «...», «...», «Газівник доменної печі», «Бригадир з переміщення сировини, напівфабрикатів і готової продукції у процесі виробництва»
- ...

ОППдокторів філософії окрім вище наведених додаються:

- необхідність поглиблено та від початку програми працювати над дисертаційною роботою, як в рамках навчальної складової навчання, так і в рамках наукової складової, з отриманням постійного зворотного зв'язку від керівника;
- формування індивідуальної траєкторії здійснюється із запропонованого переліку освітніх компонентів, і спрямоване на поглиблене вивчення питань, що дотичні до тематики дисертаційного дослідження;
- основні напрями наукової діяльності: ...

Особливості міждисциплінарних програм: чинне законодавство [Про затвердження Вимог до міждис... | від 01.02.2021 № 128](#)

1. Основними видами МДОП є:

- поєднані — міждисциплінарні предметні області яких об'єднують предметні області двох спеціальностей однієї або двох галузей знань;
- комбіновані — міждисциплінарні предметні області яких формуються з вибраних складових предметних областей трьох — п'яти спеціальностей однієї чи різних галузей знань;
- галузеві — міждисциплінарні предметні області яких об'єднують предметні області всіх або частини спеціальностей однієї галузі знань.

2. Поєднані МДОП передбачають набуття компетентностей (результатів навчання) **з обох спеціальностей**, що формують міждисциплінарну предметну область. У поєднаних міждисциплінарних освітніх програмах обсяг освітніх компонентів в кредитах ЄКТС, що можуть бути співвіднесеними з відповідними спеціальностями, складає **не менше 45 відсотків** обсягу освітньої програми для кожної з них.

3. МДОП мають визначати загальний обсяг кредитів на вивчення освітніх компонентів **вільного вибору** здобувача вищої освіти (не менше 10 відсотків загального обсягу міждисциплінарної освітньої програми), а також можуть містити вибіркові блоки, орієнтовані на поглиблене вивчення об'єктів діяльності, що належать до предметних областей окремих галузей/спеціальностей міждисциплінарної предметної області, та/або відповідних методів, методик, технологій, інструментів та обладнання в межах загального обсягу вибірових освітніх компонентів, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених міждисциплінарною освітньою програмою

Працевлаштування

- **ОБОВ'ЯЗКОВО ЗАЗНАЧИТИ**, що права на працевлаштування не обмежуються (навіть для регульованих професій).
- Наводиться перелік кодів та назв професій відповідно до чинного Державного класифікатора України: Класифікатор професій (врахуйте, що додаток А на сайті Верховної ради наведений без змін, тому звертайте увагу на Зміни до Класифікатора);
- Варто дотримуватися наступних рекомендацій щодо формулювання назви професії
 - 1) формулювання обирається з огляду на професійні назви робіт, зазначені у додатку А Класифікатора професій або наказів про його зміну («ПОКАЖЧИК ПРОФЕСІЙНИХ НАЗВ РОБІТ ЗА КОДАМИ ПРОФЕСІЙ») з урахуванням галузевої специфіки, змісту спеціальності та профілю освітньої програми;
 - 2) для програм підготовки за третім (освітньо-науковим) та другим (магістерським) рівнями вищої освіти професійні назви робіт обираються із переліку професіоналів (код професійної назви роботи починається із цифр «2»), або з переліку керівників, менеджерів (код професійної назви роботи починається із цифри «1»); при цьому для ОНП доцільно вказати назви професій, що є «науковий співробітник ...» «молодший науковий співробітник ...»
 - 3) для програм підготовки за третім (освітньо-науковим) рівнем вказуємо професії 2310.2 «Викладач...», «Асистент...»
 - 4) для програм підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти професійні назви робіт обираються із переліку професіоналів (код професійної назви роботи починається із цифри «2») та, як обґрунтоване виключення, переліку фахівців (код професійної назви роботи починається із цифри «3»)
 - 5) для програм підготовки ФМБ – професії з кодом «3» та нижче відповідно до опису вимог профстандартів та самого Класифікатора
- дуже ретельно передивіться класифікатор професій і наявність профстандартів за релевантними професіями; для першої дії використовуємо me.gov.ua/Profession/List?lang=uk-UA&id=d4162ef8-2771-4ac5-99ef-1d4b6f5336af&tag=KlasifikatorProfesii-Poshuk; для другої [Відомості про професійні стандарти](#)
- Якщо такі знайшлися – то перевіряємо в тексті самого профстандарту рівень НРК, якому відповідає ця професія і вимоги до освіти; Якщо рівень НРК відповідає 5 (ФМБ), 6 (бак), 7 (маг), 8 (доктор філософії), ми **ЗОБОВ'ЯЗАНІ** забезпечити реалізацію профстандарту в ОП (при цьому не важливо, чи то лише в обов'язковій частині ОП, чи навіть у вибірковій); є екзотичний варіант часткових кваліфікацій, але з цим питанням приходите індивідуально;
- Більше того, ми самі **МОЖЕМО** за рахунок вибіркової частини забезпечити часткові професійні кваліфікації з профстандартів нижчого, ніж 5, рівня, однак з цим треба обережніше, хоча саме такий підхід більше задовольнить бізнес, особливо на рівні ФМБ.

Подальше навчання (академічні права)

- наводиться опис академічних прав на навчання на більш високому рівні вищої освіти або у сфері післядипломної освіти

Викладання, навчання, ресурси

- Викладання і навчання – наводиться опис загальноприйнятих в Університеті та специфічних для даної освітньої програми методів викладання і навчання;
- Оцінювання – основні форми поточного та підсумкового оцінювання; опис підходу до оцінювання та шкали оцінки;
- Кадрове забезпечення – опис загальних та специфічних характеристик кадрового забезпечення викладання на освітній програмі;
- Матеріально-технічне забезпечення та засоби навчання – опис засобів матеріально-технічного та інформаційного забезпечення, необхідних для здійснення освітньої діяльності;
- Національна та міжнародна мобільність – опис інформації щодо угод про подвійні або спільні дипломи, можливості для академічної мобільності (в т.ч. міжнародні стажування)
- Особливості навчання іноземних громадян та осіб без громадянства – опис особливостей організації виконання освітньої програми для іноземних громадян і осіб без громадянства.
- Варто інвентаризувати весь перелік ПЗ, який використовується на програмі, а також переконатися, що в РПНД відповідних дисциплін ці програмні продукти зазначені;
- ВИМОГА: на всіх інженерних спеціальностях в дисциплінах професійного ядра, особливо пов'язаних з проектуванням, МАЄ обов'язково використовуватися AutoCAD і мають бути наявні відповідні методичні розробки;
- Якщо використовуються віртуальні лабораторні роботи, то зазначте про це в даному елементі
- В разі, якщо для Вашої програми передбачено можливість доступу до ресурсів інших Університетів, організацію спільних заходів (Літніх шкіл, узгоджених програм, навіть проходження лабораторно-тренінгових сесій на активах) – вкажуйте це;
- УВАГА: слідкуйте, щоб цей розділ корелював з розділом «Особливості освітньої програми» в частині

Компетентності та результати навчання

- Інтегральна компетентність має відповідати фокусу ОП (за спеціалізацією) або повністю стандарту (в разі відсутності фокусу); для міждисциплінарних програм слід скористатися чинним законодавством ([Про затвердження Вимог до міждис... | від 01.02.2021 № 128](#))
- Перелік ЗК має відповідати стандарту (в разі його наявності) або Національній рамці кваліфікацій (в разі відсутності) + вимоги наказу [Наказ № 842 від 13.06.2024](#) (бакалаври), [Про затвердження Вимог до міждис... | від 01.02.2021 № 128](#)
- Перелік СК має відповідати стандарту (в разі його наявності) або Національній рамці кваліфікацій (в разі відсутності) та [Про затвердження Вимог до міждис... | від 01.02.2021 № 128](#) та в додаткових СК розкривати компетентності, що відповідають фокусу програми, не повторюючи наявні в стандарті СК
- Перелік ПРН має відповідати стандарту (в разі його наявності) або Національній рамці кваліфікацій (в разі відсутності), додаткові ПРН мають відповідати фокусу та додатковим СК.
- Для міждисциплінарних програм слід скористатися чинними стандартами вищої освіти, які визначають, які саме компетентності/результати навчання певного рівня певної спеціальності мають бути враховані для формування МДОП. Якщо такі не визначені самим стандартом, то враховуємо всі ЗК, СК, ПРН з урахуванням їх подібності
- В разі, якщо за результатами узагальнення можливостей удосконалення ОП не виявлено потреби в зміні інтегральної компетентності, переліку та змісту ЗК, СК, ПРН, то залишаємо «як в старих»
- В разі, якщо виникла необхідність уточнити зміст/перелік ІК, ЗК, СК, ПРН, то одночасно забезпечуємо зміну і в «старих» і в «нових» ОП, ОДНАК ПИЛЬНО СЛІДКУЄМО за виконанням наступних вимог: а) новий перелік/редакція має виконуватися для ВСІХ років набору за ОПП; б) формулювання зі «старих» стандартів мають бути збережені і для «нових» ОПП аж до ухвалення «нових» стандартів; в) в матрицях відповідності для всіх років набору портфель «+» для однакових ОК мають бути однаковими, окрім випадків, коли внаслідок удосконалення (це має бути відображено в протоколі) свідомо і обґрунтовано запропоновано інший портфель;
- Слід перевірити, щоб в ОП були ПРН, які чітко відповідають загальноосвітнім та загальноінженерним дисциплінам;

Компетентності та результати навчання

- Щодо компетентностей та ПРН для ОК «Базова загальновійськова підготовка: теоретична частина / Сучасна воєнно-політична історія України та світу», «Базова загальновійськова підготовка: практична частина», то у матрицях можна

Спеціальність	Набір компетентностей та ПРН
051 / C1	ЗК 1, 2, 9, 12, ПРН 1, 2, 22
073 / D3	ЗК 1, 2, 11, ПРН 1, 2, 9, 14
122 / F3	ЗК 9, 14, 15, Вводимо додатковий ПРН «Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, визнавати верховенство права, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, відтворювати моральні та культурні цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя», який реалізуємо через ОК «Особа та громадянське суспільство», «Базова загальновійськова підготовка: теоретична частина / Сучасна воєнно-політична історія України та світу»
131 / G9	ЗК 5, 14, 15, Вводимо додатковий ПРН «Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, визнавати верховенство права, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, відтворювати моральні та культурні цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя», який реалізуємо через ОК «Особа та громадянське суспільство», «Базова загальновійськова підготовка: теоретична частина / Сучасна воєнно-політична історія України та світу»
132 / G8	КЗ.11, 13, 14, ПРН 8 + Вводимо додатковий ПРН «Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, визнавати верховенство права, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, відтворювати моральні та культурні цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя», який реалізуємо через ОК «Особа та громадянське суспільство», «Базова загальновійськова підготовка: теоретична частина / Сучасна воєнно-політична історія України та світу»
136 / G10	К 01, 04, 08, 10, ПР 22 + Вводимо додатковий ПРН «Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, визнавати верховенство права, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, відтворювати моральні та культурні цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя», який реалізуємо через ОК «Особа та громадянське суспільство», «Базова загальновійськова підготовка: теоретична частина / Сучасна воєнно-політична історія України та світу»
141 / G3	К 07, 09, 10. ПР 14, 15
151, 174 / G7	К 06, 08, 09 10. ПР 013, 014
183 / G2	К 08, 09. Вводимо додатковий ПРН «Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, визнавати верховенство права, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, відтворювати моральні та культурні цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя», який реалізуємо через ОК «Особа та громадянське суспільство», «Базова загальновійськова підготовка: теоретична частина / Сучасна воєнно-політична історія України та світу»
184 / G16	ЗК4, 7, 8. Вводимо додатковий ПРН «Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, визнавати верховенство права, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, відтворювати моральні та культурні цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя», який реалізуємо через ОК «Особа та громадянське суспільство», «Базова загальновійськова підготовка: теоретична частина / Сучасна воєнно-політична історія України та світу»
263 / J4	К 01, 02, 08, 09. ПРН 01, 02, 23

Перелік обов'язкових освітніх компонентів:

- має включати всі обов'язкові компоненти освітньої програми, зокрема, навчальні дисципліни і тренінги, курсові роботи (проекти), практики, атестації, а також їх обсяги в кредитах ЄКТС та відповідні форми підсумкового контролю;
- формується з позиції, що всі програмні результати навчання, передбачені освітньою програмою, мають бути забезпечені щонайменше одним освітнім компонентом обов'язкового характеру
- Вибір освітніх компонентів у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених освітньою програмою (не менше ніж 10 відсотків для спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання та МДОП).
- Обсяг практик не може бути меншим, ніж зазначено у відповідному Стандарті вищої освіти.
- Частка обсягу освітньої програм, яка має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених стандартом вищої освіти, наводиться у стандарті вищої освіти; відповідно при розробці освітньої програми проектна команда має переконатися, що пропорція кредитів, відведених на опанування таких компетентностей, що розраховується як «(Обсяг кредитів на обов'язкові компоненти – обсяг кредитів на обов'язкові освітні компоненти, які спрямовані на досягнення додаткових компетентностей та програмних результатів навчання, передбачених виключно освітньою програмою) / Обсяг кредитів за програмою», не була менший за встановлений стандартом;
- Для міждисциплінарних освітніх програм обсяг освітніх компонентів, що може бути співвіднесений з відповідними спеціальностями (галузями), які визначають її предметну область, має бути приблизно однаковим.

Перелік обов'язкових освітніх компонентів:

- В «старих» ОП вказуємо всі роки набору, крім 2025 за переліками, наведеними у відповідних НП, удосконалених у 2025 році
- В нових ОП вказуємо поки що лише 2025 рік за НП 2025 року набору
- В назвах таблиць потрібно уточнити рік та термін набору: «Набір 2024 року з повним терміном навчання», «Набір 2023 року з повним і набір 2024 зі скороченим терміном навчання», «Набір 2022 року з повним і набір 2023 зі скороченим терміном навчання». Набір 2022 року зі скороченим терміном навчання видаляємо з цього розділу, зі структурно-логічних схем та з матриць
- Додаємо в таблицю ще один стовпець – «№ з/п» і просто нумеруємо обов'язкові ОК «1, 2, 3...»; в колонці «Код ОК» вказуємо коди з НП;
- Після кожної таблиці для ОП бакалаврського рівня додаємо текст «Примітка: 1) освітній компонент «Фізичне виховання та особисте здоров'я» є обов'язковим для опанування, однак не входить до обсягу кредитів освітньої програми; 2) особи, які відповідно до чинного законодавства України зобов'язані пройти базову загальноїсську підготовку, мають опанувати кредитний освітній компонент «Базова загальноїсська підготовка: теоретична частина» та позакредитний освітній компонент «Базова загальноїсська підготовка: практична частина»; особи, які не зобов'язані проходити базову загальноїсську підготовку, мають опанувати кредитний освітній компонент «Сучасна воєнно-політична історія України та світу »
- Структурно-логічні схеми повинні мати такі ж назви, як і назви таблиць з переліками (наприклад, «Набір 2023 року з повним і набір 2024 зі скороченим терміном навчання») і повністю відповідати за змістом переліку в таблиці;
- Структурно-логічні схеми мають містити лише набір **ОБОВ'ЯЗКОВИХ** ОК, ніякі вибіркові ОК не наводяться;
- Перегляньте зв'язки у структурно-логічних схемах, щоб не було нелогічності або незв'язаності.

Форма атестації

- Форма атестації здобувачів освіти: наводиться опис форм і процедур атестації здобувачів освіти відповідно до Стандарту вищої освіти або, в разі його відсутності, на розсуд робочої групи спеціальності, виходячи із змісту Стандартів вищої освіти за спорідненими спеціальностями (кінцеве рішення про форму атестації в цьому разі ухвалює Вчена рада Університету).

Матриці відповідності

- Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми формується шляхом співвіднесення програмних результатів навчання певного освітнього компоненту та Матриці відповідності визначених Стандартом вищої освіти результатів навчання та компетентностей, а також через встановлення відповідності між специфічними для даної освітньої програми компетентностями (в разі, якщо їх додано до тих, які визначені Стандартом) і програмними результатами навчання. Наводиться для переліку освітніх компонентів кожного року набору, якщо за ними навчаються здобувачі освіти. Якщо змін у логіко-структурній схемі та змісті ОК не відбулося, можна навести матрицю один раз.
- Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми формується шляхом співвіднесення програмних результатів навчання обов'язковим компонентам освітньої програми. Наводиться для переліку освітніх компонентів кожного року набору, якщо за ними навчаються здобувачі освіти. Якщо змін у логіко-структурній схемі та змісті ОК не відбулося, можна навести матрицю один раз.

Матриці відповідності

- Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми формується шляхом співвіднесення програмних результатів навчання певного освітнього компоненту та Матриці відповідності визначених Стандартом вищої освіти результатів навчання та компетентностей, а також через встановлення відповідності між специфічними для даної освітньої програми компетентностями (в разі, якщо їх додано до тих, які визначені Стандартом) і програмними результатами навчання. Наводиться для переліку освітніх компонентів кожного року набору, якщо за ними навчаються здобувачі освіти. Якщо змін у логіко-структурній схемі та змісті ОК не відбулося, можна навести матрицю один раз.
- Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми формується шляхом співвіднесення програмних результатів навчання обов'язковим компонентам освітньої програми. Наводиться для переліку освітніх компонентів кожного року набору, якщо за ними навчаються здобувачі освіти. Якщо змін у логіко-структурній схемі та змісті ОК не відбулося, можна навести матрицю один раз.
- в «нових» програмах лише одна матриця – 2025 року набору; в «старих» програмах лише матриці до 2024 року набору включно;
- матриці повинні мати такі ж назви, як і назви таблиць з переліками (наприклад, «Набір 2023 року з повним і набір 2024 зі скороченим терміном навчання») і повністю відповідати за змістом переліку в таблицях переліків освітніх компонентів;
- УВАГА: оскільки в ОП лише один перелік ІК, ЗК, СК, ПРН, то матриці за набором «+» мають корелювати з матрицею 2025 року набору з «нової» ОП у розрізі освітніх компонентів, тобто у всіх матрицях (2025, 2024 та ін), наприклад, ОК «Інженерна математика та статистика» повинний мати однаковий набір «+» для програмних результатів навчання та компетентностей; інше – лише за вмотивованим обґрунтуванням;

Матриці відповідності

- Окремо гляньте на переліки відповідностей курсовим роботам, практикам, кваліфікаційним роботам:
 - КР повинні містити «+» мінімум такі ж, як і освітній компонент(и), до якого належить ця КР;
 - КР, практики, кваліфікаційні роботи повинні закривати компетентності, які пов'язані із дослідженнями, використанням інформації, академічною доброчесністю, комунікацією з фахівцями і нефахівцями, презентацією досліджень, і обов'язково – додаткові СК та ПРН;
 - є дискусійне питання щодо кількості «+» для кваліфікаційних робіт: 1) з одного боку, це підсумкова атестація, яка мала б контролювати рівень сформованості інтегральної компетентності, яка, в свою чергу, забезпечується ВСІМА ЗК, СК, ПРН; 2) не всі ЗК, СК, ПРН можна прямо пов'язати з практикою або кваліфікаційною роботою, наприклад, в частині тематики таких робіт, тому можна позначати такі «опціональні» ПРН/СК зірочкою або взагалі їх не вказувати – на розсуд гаранта з умови, що він пам'ятає, що до цього моменту обов'язково будуть питання експертної групи, отже має бути заздалегідь підготовлене обґрунтування.

Рекомендації щодо формування матриць

В разі наявності стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем

проектна група або гарант готує перелік обов'язкових освітніх компонентів;
за кожним освітнім компонентом закріплюються певні загальні та фахові компетентності, які відповідають його змісту та проєктованим цілям і результатам навчання;
на підставі Матриці відповідності визначених Стандартом вищої освіти результатів навчання та компетентностей, яка міститься в стандарті вищої освіти, для кожного освітнього компоненту обираються ті результати навчання, які відповідають призначенню на попередньому етапі компетентностям з урахуванням можливості досягти таких результатів в рамках даного компоненту; для додаткових компетентностей визначаються відповідні програмні результати навчання;
обидві матриці обговорюються на засіданні проєктної групи;
будь-які стейкхолдери та суб'єкти забезпечення якості освіти в Університеті і поза ним можуть зробити пропозиції та зауваження щодо таких матриць.

В разі відсутності стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем

проектна група або гарант готує перелік обов'язкових освітніх компонентів;
проектна група або гарант аналізують стандарти такого ж рівня вищої освіти у близьких/суміжних галузях знань / спеціальностях, аналогічних або суміжних освітніх програм, що реалізуються в Україні та/або за кордоном, – і формують перелік з інтегральної, загальних та фахових компетентностей, в т.ч. додаткових;
відповідний перелік перевіряється на відповідність Національній рамці кваліфікацій (опису відповідного рівня знань, умінь, комунікаційних навичок та автономності) і коригується у відповідності до ключових слів опису рівня у НРК;
за кожним освітнім компонентом закріплюються певні загальні та фахові компетентності, які відповідають його змісту та проєктованим цілям і результатам навчання;
обидві матриці обговорюються на засіданні проєктної групи;
будь-які стейкхолдери та суб'єкти забезпечення якості освіти в Університеті і поза ним можуть зробити пропозиції та зауваження щодо таких матриць.